

således at alle borgerlige sager — måske med enkelte undtagelser — begyndte ved underret med ubegrænset adgang til anke til landsret, men kun efter særlig tilladelse, meddelt af Højesteret, til denne ret. Ved en sådan ordning ville det formentlig være muligt på forsvarlig måde at begrænse adgangen til at indanke borgerlige sager for Højesteret, således at antallet af højesteretssager ikke blev større, end at Højesteret kunne behandle dem i een afdeling og en deling af Højesteret undgås, og mange af Højesterets medlemmer har derfor sympati for at gå denne vej. Man har dog ikke under de foreliggende forhold ment at burde fremsætte noget positivt forslag til en sådan nyordning, der ville gribe ind ikke blot i Højesterets, men også i de andre instansers arbejdsforhold, således som disse er gældende efter retsplejelovens kompetenceregler.

Under forudsætning af, at den hidtidige vide adgang til at anke til Højesteret opretholdes, er der indenfor retten enighed om, at det ikke vil være muligt at undgå en deling, der sætter Højesteret i stand til at arbejde i to samtidig virkende mundtlige afdelinger. Dette gælder, selvom man ville skride til en udvidelse af underretternes kompetence, således som det tidligere er foreslået herfra, jfr. mine skrivelser af 30. maj 1949 og 19. december 1950, og hvad man stadig kan anbefale.

En deling kan man tænke sig foretaget på to måder:

Man kan dele retten i to lige store og sideordnede afdelinger. Fordelingen af sagerne mellem afdelingerne vil da kunne foregå rent automatisk.

Man kan også tænke sig en deling på den måde, at Højesteret fremtidig vedblivende arbejder i en talstærk hovedafdeling, bestående ligesom nu af mindst ni dommere, der afgør alle virkelig vigtige sager, navnlig alle sager af præjudikatmæssig betydning, medens en mindre mundtlig afdeling bestående, ligesom den midlertidige skriftlige afdeling, af mindst fem dommere fungerer til afgørelse af sådanne mindre sager, som efter deres beskaffenhed naturligt havde kunnet finde deres endelige afgørelse ved landsretten, men som efter de gældende kompetenceregler kan nå frem til Højesteret.

Efter indgående drøftelser er samtlige rettens dommere enige om at gå ind for en deling af retten i to lige store afdelinger. Med hensyn til mindsteantallet af deltagende dommere lægger en gruppe af rettens medlemmer afgørende vægt på, at dette ikke sættes lavere end 7. En anden gruppe af rettens medlemmer ville anse det for forsvarligt at mindsteantallet sættes til 5, dog således, at man i betydeligere sager lod et større antal dommere deltage i afgørelsen.

Under henvisning til foranstående tillader jeg mig på Højesterets vegne at henstille til det høje ministerium, at der søges tilvejebragt hjemmel for, at Højesteret kan arbejde i to afdelinger.

Da der nødvendigvis må hengå nogen tid inden en deling kan gennemføres i praksis, navnlig også af hensyn til tilvejebringelsen af de nødvendige lokaleudvidelser m. v., skal jeg henstille, at der tilvejebringes hjemmel for, at rettens nuværende dommertal — en præsident og 14 dommere — opretholdes, indtil en nyordning af rettens arbejdsmåde er gennemført, idet det Højesteret påhvilende arbejdsstof er så omfattende, at det vil være vanskeligt at gennemføre arbejdet på forsvarlig måde med et mindre antal dommere end det nuværende.

En fra Højesteretsskrankens bestyrelse modtagen henvendelse vedlægges.

sign. Th. Frølund.